

ВИ. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФОНДОВЕ И КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ

Стойностният обем на производствените фондове представлява сумата на основните производствени фондове по пълна първоначална стойност и материалните оборотни средства и запаси в сферата на материалното производство. Производствените фондове се изчисляват като средна аритметична от наличностите в началото и края на годината.

Към производствените материални оборотни средства се отнасят производствените запаси, незавършеното производство и готовата продукция (включително намиращите се в населението запаси с производствено предназначение), потребителските запаси, капиталните вложения за невъведени в действие основни фондове, младите животни и животни за угояване, неплододаващите трайни насаждения и лесонасаждения.

До 1979 г. вкл. овце, свине и кози са включени към основните фондове, а от 1980 г. в материалните оборотни фондове.

Данните за материалните оборотни средства са по цени на съответната година, като от 1976 г. са отразени сезонните намалявания на цените на стоките запаси.

При отрасловото разпределение на производствените основни фондове да се има пред вид следното:

Плододаващите трайни насаждения на всички държавни и кооперативни предприятия, учреждения, стопанства, организации и тези — собственост на населението, са отнесени като цяло в отрасъл „Селско стопанство“.

Продуктивните и работните животни на държавните и кооперативните предприятия, учреждения, стопанства, организации и тези — собственост на населението, са включени в състава на основните фондове на отрасъл „Селско стопанство“, с изключение на работните животни, използвани в някои отрасли на промишлеността. Същите са показани в отрасъл „Промисленост“.

В отрасъл „Транспорт“ са включени и шосейните пътища на страната.

Към производствените машини и инвентар са отнесени енергетичните и двигателните машини и оборудване, производствените машини и оборудване, транспортните средства, измерителните и регулиращите уреди, инструментите и производствените принадлежности и стопанският инвентар.

Индексите за основните фондове до 1976 г. включително са изчислени от абсолютни данни по пълна първоначална стойност, а от 1977 г. са верижно обвързани на база новите възстановителни стойности, установени към 1. 01. 1977 година.

Капитални вложения са всички разходи за създаване, модернизация, реконструкция, разширяване и възстановяване на основните средства с производствено и непроизводствено предназначение, както и разходите за предвидената по проекта технологическа екипировка, за почистване и опазване на природната среда, за безопасност и хигиена на труда и за противопожарна охрана. Освен това капитални вложения са и разходите за поддържане мощностите на действащите рудници.

В капиталните вложения се включват разходите за строителни работи, доставка и монтаж на машини и съоръжения, за геологопроучвателни работи, проучвателни и проектантски работи и други разходи (за набавяне инвентар, за формиране на основното стадо и набавяне на работни и продуктивни животни и други).

В общия обем на капиталните вложения и въведените в действие основни фондове е включен и обемът на кооперативно-груповото и индивидуалното жилищно и нежилищно частно строителство. Във връзка с това са коригирани някои от досега публикуваните данни за минали години.

В „Други“ (табл. 6 и 13) са включени капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на религиозни организации.

Капиталните вложения за трайни насаждения и лесонасаждения до 1968 г. са включени в показателя „Строителни и монтажни работи“, а от 1969 г. — в показателя „Други разходи“, като от 1975 г. са без разходите за лесонасаждения.

В обема на въведените в действие основни фондове са включени всички фактически усвоени капитални вложения от започването на строежа на обекта до неговото завършване и въвеждане в действие по установения ред, включително разходите за проучвателни проектантски работи, свързани със строителството на въведените в действие обекти.

За 1960 г. капиталните вложения и въведените в действие основни фондове са разпределени по отрасли в зависимост от преобладаващата дейност на класификационната единица, а от 1965 г. обектите, несвързани с основната дейност на класификационната единица са отнесени в отрасъла, към който спада тяхната дейност. Например културно-битовото стопанство към производствените предприятия и стопанства от 1965 г. е отнесено в съответните отрасли на непроизводствената сфера, а за 1960 г. е включено в отраслите на материалното производство. Капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на бившия Комитет по геология за 1960 г. са отнесени изцяло в отрасъл „Промисленост“, а от 1965 г. — в съответните отрасли; на градския пътнически транспорт за 1960 г. са отнесени към отрасъл „Жилищно-комунално стопанство“, а от 1965 г. — в отрасъл „Транспорт“; на проектантските организации за 1960 г. са отнесени в отрасъл „Наука и научно обслужване“, а от 1965 г. — в отрасъл „Строителство“ и други.

Данните за капиталните вложения и въведените в действие основни фондове са показани по цени на съответната година, като от 1982 г. — без овце, свине, кози.

За да се проследи развитието на капиталните вложения, са съставени таблици с индексни редове, изчислени от данни по съпоставими цени, които са верижно обвързани.